

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasni po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 1. marta 1928.

Broj 5.

Ljubljana, 1. marta 1928.

Opet se ponavlja dan, kad nam je 11. marta 1921. godine nenadano kruta smrt ugrabila prvog starostu Jugoslovenskog Sokolskog Saveza — brata dr. Ivana Oražna. Taj strahoviti udarac nemile sudsbine tako nas je pogodio kao nejako dete, koje je u najnežnijoj dobi izgubilo oca. O smrti brata Ivana pisali smo i govorili, da ga jugoslovensko Sokolstvo nikad neće zaboraviti. Ako su ikad takve i slične reči bile istinite — naše su bile: brat dr. Ivan Oražen živi u svakom sokolskom srcu!

Evo dokaza: Što govori Soko, nije govoreno u vetrar, koji raznese glas bez učinka u gluhi noć!

Prije naš Sokolski Sabor g. 1919. na Vidovdan u Novom Sadu poverio je bratu Oražnu starostovanje nad mladim našim Savezom. U ono vreme je naše nacionalno telo krvarilo iz nebrojenih rana, koje mu je usekla besna sila svetskog rata. Razvalinama sličan kraljevski Beograd nije mogao primiti, primila nas je Novosadska ravan, da odmah o svom istorijskom jugoslovenskom rođenju alegorički pokaže veličanstvenost sokolske ideje; kuda siže pogled po širini i duljini slovenskog sveta — tamo je naš novi dom, tamo je naš novi život, koji se snažnim poletom preko grobova i ruševina bacio u novo doba Slovenije, kulture i humanosti! Ustanimo živi, da živi ostanemo!

I jedva smo se poštano prihvatali dela, mi lekari bolesnoga i tvorci nogog svog jugoslovenskog roda, već je mrtvačka sena pala na ljubljanski Zeleni breg, gde je imao naš brat Ivan svoj tih dom, a iz bližnje budućnosti već su ozvanjale svečane fanfare prviog našeg sleta, tako da je lepršanje smrtnih krila udarilo o zlatnu zoru prve naše sokolske slave! Smrt je otvarala vrata životu!

Evo dokaza: U sokolskom životu nema smrti! — Jer žalost, koja nas je obuhvatila kraj Ivanova groba, bila je samo tajanstveni plašt naše bratske ljubavi, kojim smo u sebe zaognuli i u sebi očuvali tako milu pojagu svoga prvoga brata; a bila je ta žalost, kad smo se probudili iz nje, ujedno poluga i pogon našim snagama, da prekrijemo nastalu prazninu i radimo jedan za dva, dva za deset, deset za dva drugih — svaki za sve, svaki za svaku!

Evo zapovedi: Soko radi, kao da si sam na svetu! I radi sam za druge, kao da tebe ne bi bilo! Radi! To je svrha i sadržaj sokolskog života!

Nad grobom brata dr. Ivana Oražna se od 1921. godine do danas sama po sebi napisala knjiga naše spoznaje. I tu knjigu čita svaki, koji ne prolazi kraj nje zatvorenim očima i tvrdokornim srcem.

Mi smo Sokoli! Tu svest imati u duši i biti prožet njome, svoje misli i svoje osećaje imati nadahnute njome — to znači, da si iz sebe načinio novog čoveka, kojega život i rad nije sam sebi svrha, već je svojina narođene skupnosti, svojina ujedinjene domovine. Moj moralan sadržaj, komme daje fizičko zdravlje štit i prvo razrednu cenu, je dragulj u diademu, svetljučajućem se na celu domovine — Kosovske devojke, koja žedne napaja i ranjene leći! Sa pomilovanjem — ne sa prezicom — gledam na njih, koji samo žanju, što sije radina bratova ruka, koji samo uživaju u oholosti i neukročenosti, koji tonu u močvaru društvene nemoralnosti. Sokolski moralan život budi im pekuća savest, budim postreg da ih digne iz nizina i zabluda. Prezir samo onima, koji su otpali od naroda, kojima je na čelu učen žig Judinog izdajskog celova!

Mi smo Sokoli — da, mi smo ljudi! Ne asketi, ni pusti moraliste, ni bolesni licemerci — ne! Već ljudi smo, koji hodamo čista čela, pogledima uprtima u daljine, ponosno uspravljeni, smeli, pošteni, zdravi, vedri, mlađenacki! Sijači semena života! Radenci na nacionalnoj njivi! Tamo gde je sada kamen i korov — tamo će biti plodna njiva, kad će urezati u njih lemez naše volje! Reži, žezezo, seči, čelik, da mrtvi ustanu u život!

Mi smo Sokoli — mi smo Jugosloveni! Domaće selo nam je pretesno, domaći potok nam je preplitak: nama se hoće čitave domovine, nama se hoće sinjih mora, nama se hoće visoka neba, od obzora do obzora... Nama se hoće Jugoslavije!

Mi Jugosloveni smo Sokoli: jedna nam je vernošć do jedne majke, jedna nam teče krv po žilama, jedna nam je sudsina, jedna nam je budućnost! Mi Sokoli Jugosloveni rušimo zapre-

Dr. Juri Štempihar:

Pitanje manjina.

Brat Jože Smertnik u svome članiku u »Sokolskom Glasniku« od 1. februara o. g. upozorio je na presudnu važnost Nettunskih konvencija po životne interese naše države i stavio ovo pitanje pod lupu sokolskog posmatranja. Jedva teđan dana docnije oštampan je u zagrebačkim novinama jedan razpis našeg ministra pravde, kojim se preporuča našim sudovima, da ne primenjuju na Talijane zabranu slobodnog prometa u pogledu nekretina u pograničkim predelima, koja zabranjuje proistiće iz naredenja čl. 342 fin. zakona za 1927.-1928. god., i na koju se osvrnuo br. Smertnik u svom pomenutom članku.

Mi ostavljamo ovde na strani pitanje, da li je ministar pravde obzirom na propis čl. 109 ustava vlastan, da preporuča sudovima, koji zakon imadu da primenjuju na Talijane i koji zaštitu nemaju, da primenjuju. Mi sam vidimo namjeru, da budu udjeljene Talijanima na našem Primorju odnosno u čitavoj pograničkoj zoni preimjuštva i povlastice, koja nećemo da dademo bezopasnim strancima, n. pr. Švačima ni našim dobrim i najboljim prijateljima kako narodnim tako i političkim, n. pr. Francuzima ili Čehoslovacima. Ovi potonji, ako žele, da otvore na našoj obali hotel ili sanatorium ili kojegod najhujanije i najnežniji je preduzeće, moraju nastupiti dugački put do gospode ministara vojske i mornarice te unutarnjih dela, a ova gospoda ministri mogu po slobodnom nahodjenju, da dozvoli budući ili ne davaju. Jedna talijanska fabrika aviona međutim prema gornjem razpisu mogla bi bez ičijeg ovlaštenja, da kupi zemlju na najosjetljivoj tačci naše obale i da je udesi prema svojem nahodjenju.

U prošlom broju »Glasnika« skrenuta je pažnja »Sokolskoj javnosti« na očajnu bedu u našim primorskim krajevima. Ako se u ovoj bedi ne pojavi naša pomoć već talijanske lire, pozivajući se na razpis ministra pravde kraljevine SHS, šta će biti? Ko će biti ranjene i »efikasnije« na licu mesta?

Odredba čl. 342 fin. zakona nije nova. Ona se nalazi već više godine unazad u našim finansijskim zakonima.

T. M. Živković:

Sokolstvo na Jugu.

Sokolska Župa, sa imenom legendarnog junaka »Kraljevića Marka«, obuhvata teritoriju Južne Srbije, t. j. pokrajinu, koja po dragocenosti i po istoriskom značaju svome, zauzima jedno od najmarkantnijih mesta. Posorno i gordo ova pokrajina na sebi čuva sveta mesta: tužno Kosovo, slavno Kumanovo, krvavu Bregalnicu, posnosni Kajmakčalan i dr.

Središte Župe je u prestonici najmoćnijeg našeg Vladara Cara Dušana — u Skoplju — središtu cele pokrajine. Po prirodnom zakonu da se istorija ponavlja, Skoplje, koje je bilo centralno ognjište našega carstva, naše slave i našeg gospodstva — danas naglim koracima kreće napred, razvija se u svima pravcima, i postepeno zauzima mesto, koje mu i po prirodnim položajima, i po istorijskoj važnosti pripada. Živeći u tradicijama naše slavne prošlosti, naše moći i veličine, i krećući sačinjenim koracima napred, Skoplje kao centar Juga, jasno ukazuje na istorisku istinu, da će nam i budućnost biti velika i slavna, isto onako kao što nam je i prošlost bila.

Nalazeći snage u velikim našim narodnim tradicijama na Jugu, Sokolstvo ovde, isto onako kao i njegova župska žiga — Skoplje — kreće na pred koracicima smelim, laganim, odmerenim i sigurnim.

ke, zgazimo u pesak i prah štetan, otrovani korov niskosti, omedenosti, samoljublja — mi gradimo iz granita svoje značajnosti svetišta nacionalnih srdaca, gde sije u vencu zvezda svete Majke domovine, pred njenim blaženim pogledom padamo na kolena i sklapamo naše ruke — žuljave od rada, od rada posvećene, radu namenjene — večno domovini služeće!

Mi jugoslovenski Sokoli — mi smo Sloveni! Osvedočeni, svesni, ponosni! U toj ogromnosti neka ne odlučuje naš broj; odlučuje neka moć našeg zdravlja, naša značajnost, naša spremnost, naša pozitivna delatnost! Stažamo Slovensta na jugu, a sredine krvnog dana...

Ali izgleda, da su je Talijani primili tek lani. Jer lanske su godine digli galamu zbog nje i sada su već dobili naši sudovi odnosni raspis. Pa da li se Talijani žale na odredbu samu? Da li se oni ne žale samo na postupak naših administrativnih vlasti, koji je doista — da tako kažemo — »spor«?

Obzirom na međunarodne obaveze naše države, odredba fin. zakona zaista nije zgodna, jer pominje »strance« pa ih stavlja time u gori položaj no domaćine. Prema mišljenju, prevladavajućem u Središ. Evropi, treba postupati sa strancima kao sa vlastitim državljanima. Moguće je ovo dalo pozvoda, da je u predlogu fin. zakona odredba proširena na svakoga, dakle i na naše državljane. U životnome interesu naše države moramo smatrati ovo proširenje dobrim, kako je to br. Smertnik zgodno istaknuo. Ali poznat je, da su naši političari učili protest protiv nje i kako se čuje, ministar je finansijski dotični član povukao. Ostavljamo na strani pitanje, da li neće kod golog povlačenja odnosnog člana iz predloga fin. zakona važiti čl. 342 sadašnjeg fin. zakona kao jedna odredba nefinansijske priprede automatski i nadalje. Mi samu mislimo, da je protest naše javnosti bio šta više uperen protiv »sporog« postupka naših administrativnih vlasti, a ne protiv odredbe same po njezinom sadržaju. Valjda će jedan veliki župan ili srezki poglavar bolje poznavati stvarne mesne prilike, nego gospoda ministri u Beogradu, daleko od granice. Iz toga se razloga može od velikog župana ili srezkog poglavara očekivati, da će n. pr. u roku od 15 dana posle prijema kupovnog ugovora prigovarati, a ako ne prigovore, da saglašu. Valjda su veliki župani i srezki poglavari kao poverenici ministara pouzdani ljudi.

Pojedinac može, da si stvari svoje mišljenje prema svojim vlastitim očajima. To je onda mišljenje jednog pojedinca. Ali br. Smertnik je ukazao na potrebu, da po ovakvim pitanjima rekne svoju reč i naša organizacija. Mi sa svoje strane kazali smo, kako mislimo. Neka i braća Šumadinci kažu svoju reč!

Polet u sokolskom smislu može se slobodno reći datira od 1923. godine — od formiranja Sokolske Župe u Skoplju. Do ove godine Sokolstvo se je javljalo tu i tamo, no ne sa vidljivim uspesima. O danu formiranja župe 9. aprila 1923. godine bilo je svega 5 društava to u: Skoplju, Kumanovu, Štipu, Prizrenu i Bitolju.

Odmah posle ustanovljenja župe, sokolski rad u opšte otpočeo je biti impulzivniji. Svuda se radilo sa mnogo energije i požrtvovanja. Rezultati su se u brzo ostili na broju društava; od 5 u danu obrazovanja župe broj društava povećao se je bio i jedno vreme na 32. Društva su nicala; polet je bio veliki, ali... nedostatak u svemu, naročito u tehničkim vodama, uticao je, da je ubrzo kod dosta društava nailazila malaksalost u radu, pa i prestanak u ovome. Nastala je bila potreba, da se ovaj nedaci traži leka. Sastav je prirodno, da je traženje toga leka imalo na sebe da uzme Stareinstvo Sokolske Župe u Skoplju, čijim je potsticajem i došlo do uvećanog broja društava.

Prvi pokušaji, da se tehnička lica dovedu sa strane — iz severnih i sverozapadnih krajeva — nisu imali uspeha, jer na Jug, zbog izvesnih prilika, odnosno neprilika, retko je htio doći; pa i ako je ko dosao, u

srca svagde, gde žive sokolske duše. Nema mede, ni zapovedi, ni umetno i nasilno sagradeni tvorevini, koje nebi presekla, preskočila i smlela ideju na moć slovenskog Sokolstva. Nema takve sile na svetu, koja bi mogla preprečiti, da se sokolske zastave ne razgrnju kraj snažnog pohoda naše bratre nad Moskvom i Sofijom — gde su već viorile i gde će opet vioriti, da se nikad više ne povrate u crne torove naše boli i naše sramote!

Tako govori knjiga na grobu brata staroste dr. Ivana Oražna, tako brat Ivan živi u slovenskom Sokolstvu, tako se sećamo njegovog smrtnog dana...

Ziv je u životu živih!

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasni po tarifi.

† Dr. Ivan Oražen,
prvi starosta Jugoslavenskog Sokolskog Saveza.

brzo je se vraćao, jer teškoće, sa kojima se je svaki sretao, nadjačavale su volju za istražnošću u požrtvovnom radu.

Stareinstvo Sokolske Župe preživjalo je u ovome periodu rada — 1925. i 1926. god. — teške i kritične dane. Ne samo što skoro kod svih društava nije imalo tehničkih voda, i društvenih prednjačkih zborova, već, šta više, ni do decembra prešle 1927. godine nije imalo svoga župskog načelnika niti župskog tehničkog odbora.

Misao da u sebi samom potraži posao, da stvari povoljne uslove za stvaranje spremnih tehničkih voda, i da svome centralnom sokolskom društvu u Skoplju, radi njegovog uticajnog dejstva na celu župu, osigura uspešan razvitak, bila je najpouzdanija kotva spasenja.

Oslanjajući se na iskustvo sa dva prednjačka tečaja, Stareinstvo Sokolske Župe »Kraljevića Marka« pristupilo je 1925. godine smelom, ali rizičnom, i do neverovatnosti napornom preduzeću, da u Skoplju kao centralni ostvari Sokolski Dom, koji bi imao da posluži kao škola za spremanje sokolskih prednjaka za njihov nastavnici poziv, u kome bi bilo smešteno sokolsko društvo iz Skoplja, i iz koga bi, kao iz Župe, sokolska ideja toplinom svojom zagrevala ceo naš Jug. Ova misao privredna je u delo, da da još ne potpuno. Sokolski Dom, kome je kamen temeljac udaren 2. novembra 1925. godine progovorio je duhom mlađoga Sokola 14. februara 1927. godine.

Posest ostvarenja Doma drugi vrlo potreban potez u radu Stareinstva Župe imao je biti duževremeni prednjački tečaj sa ciljem, da se dođe do spremnih tehničkih voda, radi kojih je, može se reći, ponajviše i otpočeta izgradnja Doma. Blagodareći uživošenj pomoći Nj. V. Kralja od 60.000 Din i ova druga zamisao Stareinstva Župe ostvarena je. Sedmenedeljni tečaj za 38 članova i došlo do uvećanog broja društava.

Možemo slobodno reći Sokolski rad na Jugu svuda je intenzivan i na dobrom putu. Rezultati njegovih osećaja se videće se na Sokolskoj reviji o Vidovdanu. Naše je duboko uvjerenje, da će sestre i braća, koji za Vidovdanski slet budu krenuti Jugu — u carsko Skoplje, imati zadovoljstva da uživaju u divnom određenju i pravilnom a uspešnom razvoju mlađih Sokola sa Juga, koji će, otvarajući široko svoju dušu, prvi put od Oslobođenja, u ulozi mlađog domaćina, prismiti u bratski i topao zagrljav svoje retke goste — braću i sestre iz cele nam velike i mile Otadžbine Jugoslavije.

O sokolskom prosvetnom radu.

(Iz godišnjeg izveštaja prosvetara Šumadijske župe, brata dra. Milana Krešića, profesora.)

Mi Sokoli srećni smo, da ti naši ideali nisu samo eterične tvorevine misli i mašteta. Jer mi — poput nekih drugih pokreta i zajednica sa visokim ciljevima — imamo svojih plemenitih predstavnika i učitelja, koji svojim radom i životom dospešte do toga, da postanu inkarnacija naše sokolske misli... Ti naši najveći sokolski učitelji konkretno nam pokazuju, kakav treba da je pravi Soko, Soko nacionalac, Soko Slovenin i Soko č

postaje, pre svega, u vežbaonici, tako će glasiti odgovor. Čovek se ne rada kao Soko, on to postaje. Vežbaonica je radionica, gde se modeliraju i prave, tešu i glaćaju Sokoli; ona je gnezdo, gde se legu i odakle izleću Sokoliči i Sokoli. U vežbaonici mi smo po najpre »medu nama« i tu smo, i tu treba da smo, najviše Sokoli. U njoj treba da se stiću i ispoljavaju naše sokolske vrline, i zato treba da je u njoj upravo usredstveni najvažniji deo našeg sokolskog rada. Duša vežbaonici, međutim, jesu, i treba da su, braća predvodnici. Njima su, u prvom redu, poverena naša deca i naš podmladak. Naša sokolska omladina i uzdanica nalazi se poglavito pod njihovim neposrednim uticajem. Na predvodnicima počiva najglavniji i najteži deo zadatka da vaspitaju i obrazuju naš sokolski kader. I zar nije onda opravdano, što starešinstvo ove župe stalno naglašava i ističe zahtev, da se ima obrazovati jedan kader predvodnika, koji će imati sposobnosti i umenja, da se približi deci i mladićima, da ih vodi i da jednako živi sa njima i medu njima?

U sokolskom vaspitanju vežbaonici, dakle, dolazi na prvo mesto. No, i pored te njene eminentne važnosti za formiranje duha i mentalitetu sokolskog, ima nečega, što vežbaonica ne može pružiti, ili bar ne može pružiti u dovoljnjoj meri, a to je sticanje određene i jasne svesti o tom u čemu je suština Sokola i Sokolstva uopšte. Jeđan češki pesnik, govoreći o ljubavi prema narodu, rekao je, da je prava ljubav svezna ljubav. U duhu tih reči, ja bih rekao: pravi Soko je svestan Soko. Pravi Soko mora da ima jasnu predstavu o tom, šta je sokolska misao i koji su osnovni principi sokolskog življivanja; on mora znati, šta je ono što nas Sokole čini Sokolima i u čemu je razlika između Sokola i onih koji to nisu, jednom rečju: Soko mora imati, pored ostalih sokolskih vrlina, još i sokolsko uverenje. Obrazovanje, pak, toga uverenja jedan je od glavnih zadataka sokolskih prosvetnih odbora, te stoga nije čudno, što se naš prosvetarski rad ponajčešće ocenjuje prema tome, koliki je bio broj održanih predavanja u nekom proteklom razmahu vremena. Evo tog i drugog rada društvenih prosvetnih odbora u našoj župi, prikazanog za proteklu godinu u ciframa. (Dolaze statistički podaci)

Tako, eto, izgleda prosvetarski rad naše župe u brojkama, i sad mi dozvolite, da kažem nekoliko reči povodom njega. Radosna je pojava, što mogu konstatovati, da se u našim društvinama ipak radi i da se ide polako napred, a što je još važnije, da u našoj župi postoje iskrena težnja i volja za radom. Ali da budemo i iskreni: naš rad ima i

svojih slabih strana i nedostataka. Na prvom mestu, on nije dovoljno sreden i sistematičan. Zatim, uspeh našeg prosvetarskog rada bio bi, bez sumnje, veći, da je smišljeniji i da više teče po određenom planu, a naročito da je u saglasnosti sa prirodom duševnog dogadanja i zahtevima veštine vaspitanja. Da to malo objasnam. Kao što već istakoh, naš se prosvetarski rad ponajčešće smatra kao poglavito predavački, te otuda i težnja naših prosvetnih odbora, da se održi što više predavanja i govora, bilo pred vrstom, bilo pri raznim priredbama. Moje je mišljenje, međutim, da je tako shvatjanje prosvetarskog rada netačno. To mislim ne stoga, što bih bio protivnik predavanja i govora uopšte — držim i sam da je dobra reč takode delo — već stoga, što nalazim da je tako shvatjanje prosvetnog rada jedno neopravdano precenjivanje vrednosti žive reči u obliku predavanja. I ja verujem, da će se svaki onaj, ko je, ma i malo, proučavao prosvetarski rad u tome pravcu, ko je iole hladnije procenjivao korist od naših govora i beseda u raznim prilikama, ko je posmatrao njihov uticaj i dejstvo na poselima, matineima i akademijama, složiti sa mnom, da je najveći deo tog našeg rada jedno nepotrebno rasipanje energije sa vrlo sumnjivim rezultatom, pa čak i gubljenje vremena na izlische potvrate.

Iz te činjenice valja nam izvući takode pouku, te nastojati da se naš prosvetarski rad u tom pogledu preinači i da se podesi tako, da mu uspeh bude u saglasnosti sa uloženim trudom i voljom. Evo nekoliko konkretnih napomena u tom smislu: 1. na našim priredbama, kao što su: posela, matine i slično, predavanja se imaju napustiti, a govori, u koliko ih naročite prilike i okolnosti zahtevaju, sveštiti na kratke prigodne pozdrave ili male besedice; 2. predavanja, kao takova — i to najbolje u obliku t. z. razvojne nastave — imaju se predrediti samo za stariju braću i sestre, u prvom redu za predvodnike, odnosno pripravnike za tu funkciju — setimo se napred iznete važnosti njene — sa ciljem da im se pomogne da steknu i utvrde sokolsko uverenje, odnosno da se bolje spreme i sposobe za prednjačku dužnost, a to da se radi samo na to da određenim posebnim časovima, kao što je to na pr. rešilo da čini bratsko kragujevačko društvo; 3. živa reč, upućena podmlatku, specijalno deči, ima da uzme na sebe oblik konkretnih prigodnih pouka, koje će se davati samo onda, kada to budu zahtevani pojedinačni slučajevi i iskrse okolnosti, pre svega u vežbaonici, a iznosiće je, u prvom redu, sami predvodnici. — To sve je, razume se za sada bar, manje više moje lično gledište na tu stvar...

Slovenski pregled.

Iz lužičko-srpskog Sokolstva.

Na poslednjoj skupštini lužičko-srpskog Sokolstva u Budišinu bila su promenjena savezna pravila u toliko, da se starešinstvo ne bira svake godine, već samo svake treće godine. Svakog dana istupa samo određeni broj članova, radi kojih se vrše naknadni izbori. Osnovao se po čehoslovačkom Sokolskom uzoru osigurajući fond. Tajništvo je preuzeće po ostavei brata dr. Slete, br. Gustav Janak. — Budući lužičko-srpsko Sokolstvo još nije službeno priznato po nemackim vlastima zaključeno je, da se poveri tom misijom starešinstvo saveza. Velikim

oduševljenjem bio je primljen predlog starešinstva, da se sagradi u Budišinu prvi lužičko-srpski Sokolski Dom. Nađalo je bilo rešeno i pitanje članske značke. I lužičko-srpsko Sokolstvo je preuzeo znak ČOS i JSS za svoj. Mesto naslova »Na straži«, kao što ga ima znak ČOS dode naslov »Lužičko-Serbski Sokol«. Savezno glasilo je »Sokolske Listy«, kojega ureduje brat Michal Nawka i izlazi jedanput mesечно. U kratko vreme svoga obstanka je postao lužički sokolski glasnik opšte narodna revija, koja je već vrlo raširena među narodom.

*

kada se odnosno društvo osnovalo, gledali.

Sastali su se prvi ljudi u mestu, selu, varoši, koji su bili nosioци tih nacionalističkih osećanja, pa su osnovali društvo, kupili odore, značke i počeli vežbatu. U početku veliki nalet vežbača, koji s vremenom biva sve manji, dok jednoga dana ne padne na ništicu. — Gde leži uzrok? Naprsto u tome, što ti ljudi, koji su društvo osnovali nisu prilikom osnutka, a ni kasnije nikada zašli u sokolski problem kao takav. — Sokolstvo nije postalo deo njihove ličnosti, i kad su došli na prvu preponu i kušnju samopregora, jer u sokolskom radu treba nekad žrtvovati lične interese — su stali su, i propali kao Sokoli. Neka mi se ne zameri, ali mislim, da nije presmiono ustvrditi, da dobrih $\frac{8}{10}$ tih ljudi — kojima se inače ne može odbiti dobronamernost — nisu poznavali osnovnu sokolsku načelu, kako ih je iznio učitelj Sokolstva dr. Miroslav Tyrš. — Njih je sa Sokolstvom vezivao isključivo čisto platoniski nacionizam bez ikakove daljne socijalno-ekonomiske podlage.

Ovo se najbolje može osvetliti radom društava u manjim mestima. — Rad, u kome i inače nema nikakvog sistema, ograničava se na jednu do dve godišnje manifestacije i javne istupe, a inače društvo spava. — I tako to iz godine u godinu, da se gotovo ništa društvo, a naročito pojedinci u njemu nisu pomakli napred. — Naprosto razloga, što se misli, da je dosta po-

Naćelništvo ČOS se uči proste vežbe.

Bilo je nekoliko dana po božiću godine 1927. U vežbaonici u Tyrševom domu u Pragu sastalo se sveukupno naćelništvo ČOS, da se nauči proste vežbe za ovogodišnje medusletske utakmice. Lepo je bilo videti, kako se sokolska generaliteta postavila u četverostupe i počela s načelnikom br. Vaničkom na čelu vežbati jedan sat za drugim. Pre četiri vežbe učio je br. Havel, poslednju pak br. Vorel. Vežbali su tri puta sata te su svih pet vežbi dobro naučili. — To neka služi kao svetao uzor svim onim našim društvenim, načelnicima, koji se ni jedanput na godinu ne odazovu pozivu svojih župa za zajedničko navežbanje prostih vežbi.

35 godina načelnik Sokola.

Brat František Hlavka je doživeo nedavno svoj 35-godišnji jubilej odakako je načelnikom sokolskom društvu u Kasejovicich i IV. okružju Jeronimske Sokolske župe. Jubilej brata Hlavke je svakako dogadjaj, koji zavreduje da nađi upozorimo čitavu naše sokolsko bratstvo. Time, da je izdržao punih 35 godina na teškom i odgovornom načelničkom mestu u svom rodnom kraju, napisao je sam sebi najlepšu sokolsku svedodžbu i dokazao, da je Tyrševu ideju pravilno razumeo i po njoj radio u dosadašnjem svom životu.

Škola o Slovačkoj.

Prosvetni odbor ČOS priredeo krajem februara u Pragu naročitu slovačku školu, predavači su najbolji slovački sokolski radnici i poznavaoci Slovačke: br. Kalal, Slavík, Pauliny, Ulehla i Štefanik. Svrha škole je, da se upozna šira praška sokolska javnost, sa sadašnjim prilikama u Slovačkoj.

Utakmica za prvenstvo članica ČOS.

U ovogodišnje medusletske utakmice ČOS uvršteno je i takmičenje članica za prvenstvo. Prve tri najbolje dobiće od ČOS kolajnu i priznanje. Za tu vrstu utakmice izraden je letos naročiti takmičarski red.

Čehoslovački Sokoli — Taboru.

Braća — činovnici željezničkog ravnateljstva u — Bratislavu su sakupili za jugoslovensko Sokolsko društvo Ljubljana I. na Taboru u Ljubljani lepo svetu Kč. 200 te je poslali ČOS, s molbom da je izruči dalje. — To je stvaran i krasan dokaz bratske sokolske ljubavi i požrtvovnosti!

Pokrajinski sletovi u ČOS.

Godine 1928. održaće se i u Čehoslovačkoj nekoliko pokrajinskih sletova, koje je jugoslovensko Sokolstvo uvelo već pre nekoliko godina. U Prostějovu biće pokrajinski slet 5. jula o. g., a u Olomucu 6. jula o. g.

Srite Sokolski Glasnik Prednjak Sokolića i Našu Radost.

Dr. Vladimir Kalembert:

Pogled na rad u našim društvinama.

Kako sokolski problem, kao problem snažne organizacije, koja ima izradene poglede na sve grane narodnog života, sačinjava u razvitku našega naroda ujedno i njegov životni problem, to je potrebno, razmotriti ga sa svih strana, da bi što bolje odgovarao svrši. Naročito smo pozvani na to mi Sokoli, jer taj problem sačinjava sa me nas, i mi smo odgovorni pred našrom i istorijom za svaki propust, odnosno nedostatak, koji bi se ukazao.

To me je ponukalo, da iznesem iskreno svoje opažanje na rad i sistem u našim društvinama, koji bi, a da odgovara svrsi, trebalo mnogo čemu menjati. — Odmah ističem, da sam mišljenja, da dosadanji rad u svojoj većini nije dobar i ne odgovara za datku, koji danas sokolstvu predleži. — Krivnja, kako ču niže razjasniti, ne leži na materijalu, kojim sokolstvo razpolaze, koliko na onima, koji vode naša društva i njima upravljuju. — Da ovo bolje razjasnjam, mislim, da je nužno zači u istorijat osnutka naših društava.

Većina naših društava pre rata, a iiza rata, osnovana su na bazi političko-nacionalnoj, ili bolje reči nacionalističkoj u užem smislu i to onako, kako su to patriote onoga vremena,

kazati koliko i lene, pa da je udovoljeno dužnosti.

Kratko, po mom mišljenju, glavni je uzrok u tome, što društva u većini vode ljudi, koje nije nitko drugi ni kada sokolski vaspitao, a ni oni sami nisu oko toga uznašajali. — Nisu saznali, da Soko biti znači živeti s njima u sebi i po njegovim načelima do krajnjih konsekvenca, usavršavajući istovremeno duševne i telesne svoje osobine. — Tko oko toga ne nastoji, taj laže samom sebi, i badava mu trošenje vremena, jer nije Soko. Ovo bi naročito moralo da imadu na umu oni, koji su nosioći sokolske misli u dotičnom mestu, kraju itd. — Priznati se mora, da se u tim društvinama povremeno znači po jedan do dva čovjeka, koji su obnašali u radu — da tako ne u vanjskim manifestacijama — sve funkcije, počevši od starešine do oružara, dok nisu i oni jednoga dana ostavši sami, očajnički digli ruke, i društvo je malaksalo, propalo. — Šta više, dešava se, da oni isti, koji nisu radili, kad vide ovoga da radi u neke nerazumljive zavisti ruši ga i podmeću mu nogu na svakom koraku.

Inače o kakvom sistemu u radu ni govorav, a to je posve razumljivo. — Sistematski rad na izvesnoj ideji znači žrtvovati sebe i izgubiti svoju ličnost u toj ideji, dok nesistematski rad, a naročito onaj, koji se ograničava na prigodne manifestacije, pruža čoveku razonodu, a ponekad i mogućnost, da se on za svoju osobu istakne, a da pri tome možda ništa ne koristi

Dušan M. Bogunović (Zagreb):

Južna Srbija i slet Sokolstva.

Predsjetsko spremanje.

Svaki slet, održao se ma u kom deslu jugoslovenskog Sokolstva, bili ti krajevi gde se slet održava i a sokolski radnici toga kraja gde se slet održava potpuno spremni ili ne; slet ne zavisi samo od kraja ni od tamošnjih sokolskih radnika, koji ga priređuju, niti zavisi samo od one braće i sestara, koji dolaze na slet, već slet, a temi i uspije sokolske Misli u tim krajevima zavisi od harmonije i zajedničkog nastojanja jednih, t. j. onih, koji priređuju, drugih t. j. onih, koji dolaze na slet.

Iskustvo nas uči, da u večini slučajeva, oni koji dolaze na slet dolaze i takvim zahtevima na one, koji priređuju slet, kao da slet jedne braće i sestara iz jednoga kraja, nije slet braće i sestara drugog kraja, t. j. da to nije naša zajednička stvar u kojoj dobro jednih dobro je i drugih, zlo jednih zlo je i drugih — jednom rečju neuspeli sokolske Misli u kom kraju ne uspeš je svih nas.

Poznavajući prilike kraja u koji krećemo na slet, a i poznavajući nas sa svima dobrim i zlim manama, uz predsjetsko odgojno spremanje, koje smo opisali u 3. br. »Sokolskog Glasnika«, držim, a i tvrdi sam uveren, da je isto tako važno i predsjetsko spremanje.

Pod predsjetskim spremanjem razumevamo ove tačke:

a) svaki članica dužan je, da se u toku četiri meseca, što su još pred nama spremi finansiјalno, t. j. da uštedi najmanje između 400—500 Din za put, boravak i najnužnije potrebe za vreme sleta. Ova svota je doistačna za put i boravak od najudaljenijeg mesta Subotice, Maribora, Splita (bez lade), razume se sve do Skoplja, da se ovom svotom pokrije: put, hrana i stan, te sokolska značka. U društva neka se organizira štendnja mesečna za skopljanski fond. Stedite na zabavama, ali koholu, nikotinu i ostalim nepotrebni užitcima. Putne blagajne naših društava mogu da organizuju tu štendnju. Ko hoće mimo sleta da ide po okolicu i van Skoplja na izlete, jasno je, da taj mora posebno da stedi mimo ove svote. U ostalom naš je vaspitni zadatak odreći se užitaka u korist opštih sokolskih stvari. Društva će naći razne izvore, da siromašnim članovima mogu akecijom za dobrovoljne priloge, priredbama za skopljanski fond, večeri Juž. Srbije, predavanja i slično. To je finansijsko spremanje.

b) svaki članica neka udesi svoju putnu prtljagu tako, da je ona lako nosiva. Najbolja je uprntjača na ledu sa svim potrebama dnevnog života: šolju za jelo, nož, viljuška i kašika, sa pun, peškir, četka i ostale dnevne potrebe, a naročito čebe za spavanje, crni sokolski ogreti i potreban broj rublja, svečano i vežbačko odelo. U Skoplju prilikom sleta treba da pokazačemo da nismo razmažena deca naroda, već u smislu špartanskog spremni prenoći u šatoru, školi na slamu i slično. Ne kažem, da Skoplje neće nas dočekati i lepše, ali treba Sokolstvo da bude

ideji. — Zato je lakše dobiti ljude, pogotovo nas Slovence na onaj pr

pogreške da nauči redovne (stroe) vežbe. Bez tačnog poznavanja i izvedbe strojnih vežbi ne bi se smio pustiti ni jedan članica na slet. Ništa ružniju sliku ne pruža, nego nepoznavanje strojnih vežbi. Zato neka načelnik ili voda u tome bude nemilosrdan. Pazimo dobro — jer skoro celi narod tamošnjeg kraja bio je vojnik. I pomislimo, kakav će on steći pojam o nama, kad ni osnov vežbe i discipline redovne vežbe neznamo. A zatim — razgovor u stroju, smejanje, dovikivanje i slično ima da iščezne za uvek iz sokolskih redova. Izlaženje i ulaženje u povorku, stajanje van povorke za vreme sokolske povorce kroz grad, neka bude čin, za koji se mora svaki odmah pozvati na odgovornost i trpit posledice.

e) Svaki članica neka dobro pazi na svoje ponašanje u povoreci, gostionici, vežbalištu, pozorištu, ma gde. Svet je to tradicionalno dobrog moralu. Sestre! Manite se raznih mazača i sl. Za najmanji prekršaj treba odmah radi celine ukloniti pojedinačno.

f) Društva ili župe, sa kojima će ići članovišekari, neka organizuju putne apoteke, t. j. najpotrebnejne medicinske u slučaju kakvih nezgoda. Naročito neka se pripreme medicamenti za bolesti, koje vladaju u tamošnjem kraju.

Na kraju ovoga članka predstavljamo spremanje kažem ovo: Koliko god je važna vežba, naš nastup sa tehničke strane na javnoj vežbi, toliko isto su i ostali momenti, koje spomenuti u ovom članku i članku 3 broja »Sokolskog Glasnika« važni i odlučujući za slet u Skoplju.

Svaki od nas neka bude svestan,

Dr. Fr. H. Mandić:

Sokolsko društvo u Zürichu.

Godine 1909 pa 1910. našli smo se više Hrvata, Srba i Slovenaca iz Hrvatske i Slovenije kao studenti u Zürichu. Nezadovoljni tadašnjim stanjem naše domovine, mi smo se već onda udružili sa Srbinima iz Srbije i osnovali Jugoslovensko dječko društvo, u koju su stupili i Bugari. (Ovi su za vreme srpsko-bugarskog rata izostali.)

Bili smo već onda zadjeni onim idejama, koje su ustvarile današnju Jugoslaviju, i zato smo i prozvali naše društvo Jugoslovenskim, što je bilo već i po tom logično, jer su nas profesori, i onakvi bez razlike bio tko Hrvat, Srbin ili Slovenac, zvali »die Jugoslowenen« ili »die Srbokroaten«. Nasra oznaka i trobojka bila je već tada ona, koja je danas naša državna.

Imali smo svoje prostorije u »Plattenstrasse« i to čitaonicu i knjižnicu, gde smo se redovito sastajali te održavali svoje redovite sednici i predavanja.

Ova predavanja bila su iz istorije našega naroda, o političkom tadašnjem stanju, o veličajničkom procesu u Hrvatskoj, o atentatima, o aneksiji Bosne, o balkanskoj konfederaciji, o političko-kulturo-ekonomskim pitanjima Čehoslovačke i Poljske.

Pri tom smo pokazali veliku ustrajnost u pažnji i u političkom taktu, jer su Bugari, Česi i Poljaci na svom jeziku održavali svoja predavanja. Potonji, Čehoslovaci i Poljaci bili su kao gosti. — U svim tim predavanjima zreali su nezadovoljstvo sa tadašnjim političkim stanjem u kojem smo se nalazili, naročito mi iz bivše Austro-Ugarske monarhije.

Bilo je vrlo burno i kipelo je u našim glavama, a nismo si dali oduška u predavanjima na burnim našim sednicama. Da nas je tko čuo od naših vlasti mnogi bi zlo prošao, jer nas je bilo

go da na momenat zadobijemo hiljadu u masama, koje su po svojoj psihologiji podložene instinktu, pa mogu sutra, kad bude odsudni čas, zatajiti. — Zato mislim, da treba dozvoliti osnivanje društava samo tamo, gde za to ima uslova, jer njihov osnutak tamo gde ona za godinu dve izgubu, ubija promicanje sokolske misli u tome kraju za godine i godine. — U društvinama treba ograničiti sve na unutrašnji sistem i neznatan rad oko odgoja pojedinca, a što više suziti broj vanjskih manifestacija i poredaba, koje su redovno u ovoj sadanjoj formi bez ideje, misli i napretka. — Ograničiti te vanjske manifestacije — bar za izvesno razdoblje — na toliko, da se dade ipak nužna razonoda i da se pokaže rad. Što manje kakvih god poredaba. Svakako nova neka bude bolja od one pre, jer samoj tada ima idejnog rezona.

Opet taj unutrašnji rad svesti na sistem u smislu sokolskog ustava do najmanjih sitinica. — Oni, koji vode društvo neka izmedu sebe češće ventiliraju sokolska pitanja tako, da mogu procenivši sredstva, koja im stoje na razpolaganju odrediti mogući uspeh (program rada) i k' njemu težiti, da kako, po samom sistemu.

Odučiti članstvo — iza kako se uspostavi s njim duševni i bratski kontakt t. j. poverenje — od naziranja, da ono ispunjava dužnost prema sokolstvu, ako plaća redovno članarinu. — Uvući što više ljudi u rad, ali ga ujedno i nadzirati. — Svaki član treba da svati, da je društvo njegovo t. j.

da je svaki neuspeh dole, neuspeh nas, sviju članova sokolske porodice.

Ne posmatrajmo naš dolazak u Skoplje, kao da smo došli u goste, gde ništa ne treba da damo, već sve da dobijemo — naprotiv posmatrajmo da smo došli svome bratu i setri da pognemo učeškom sokolskom radu za ideju, kojom pripadamo svi.

Budimo svesni, da se u tom kraju prvi put održava veći sokolski slet u takvom obsegu; budimo svesni da tamošnji sokolski radnici nemaju ni rutine ni iskustva, već ljubac i volju — ne tražimo više nego što mogu dati, ne smetaj ako ne možeš pomoći — budi uvek pripravan na poteškoće i zapreke i svladavaj ih ljubavlju i mirnoćom, a ne običajnim protestovanjem kod nas Sokola.

Budimo svesni — koliko god slet zavisi od tamošnjih sokolskih radnika, još više zavisi od nas van Južne Srbije, koji treba da se osim tehnički i vaspitno — spremimo organizatorski, finansijski, zdravstveno i samopregovrom.

Napisali smo ovo ne zato što nas čekaju poteškoće dole na Jugu, već radi toga, da budemo spremni i da se kao Sokoli učimo na svladavanje zapreke, poteškoća i na oscjećaj samopregovora i dužnosti.

Ponavljam — prvi put će tamošnji svet videti veći broj Sokolaca. I zato je taj prvi sokolski korak — važan korak.

Načelnika i prosvetar društva i župe, neka u svoj rad za slet u Skoplje uvrsti predstavljeno spremanje, koje neka odpočne zajedno s vežbanjem i vaspitanjem, da bude sve na vreme spremno i gotovo.

Kako sam uščuvao fotografiju, na kojoj smo snimljeni u pomenutoj dvojini, onda mi je milo, da mogu na njoj videti, kako je Sokolska ideja i u Svajcarskoj u Zürichu mogla zdržati

sve dake Slovene, koji su tamo živeli, u jednu četu iako malu, ali zadojenu jednom idejom slobode, koju je trebalo borboti izvojštiti.

Važna sednica u Tyrševom domu.

U nedelju, 19. februara 1928 sastali su se u prostorijama načelništva ČOS u Tyrševom domu u Pragu načelnici sokolskih saveza udruženih u slovenski sokolski savez »Slovensko Sokolstvo«. Bila su to braća dr. Vaniček, dr. Murnik, Fazanowicz i Todt. Osim ovih bili su pri sednici braća: zam. načelnika ČOS br. Aga Heller i tajnik saveza SS br. V. Stěpánek te član tehničkog odbora JSS br. V. Kuček. Radi otsutnosti iz Praga oprostio se predsednik saveza, starosta ČOS br. Scheiner.

Za otsutnog br. predsednika i oba brata podpredsednika pozdravio je prisutne tajnik SS br. Stěpánek. U sednici vidi radoštan korak k novome delu. Po lepoj »školi SS« lanjske godine se sada ovde sastavlja član saveza za rešavanje važnih sokolskih životnih pitanja, za delo, koje ima za budućnost, jedinstvenost sokolskog dela i za opstojnu podlogu saveza visoku važnost.

Nato su se raspravljali predlozi za novu organizaciju načelništva SS. Neka se postavi na širov podlogu, da se omogući u nju pozvati više radnika. Primljena detaljna načela objavljuje »Prednjak« u februarском broju. Poslaće se svim savezima, da dadu svoje izjave o njemu.

Nato su podani detaljni izveštaji o sletu u Skoplju 1928 i u Poznanju g. 1929., te se je o obim razvila dulja rasprava. Za očekivati je, da će obim učestvovati svi udruženi savezi. Dulja rasprava bila je i o utakmicama u Poznjanu. Namerava se prirediti slovensku skijašku utakmicu, štafetno trčanje (4×100 m za članove i 4×75 m za članice) i eventualno utakmicu za prelazan dar br. Zamostkog, o čemu pa se je rešenje još odlazi, čim načelništvo poljskog saveza izradi detaljan načrt. Utakmice vrsti višeg i nižeg odelenja biće pristupačne udruženim savezima; želi se, da bi im učestvovale barem po dve vrste iz svakog saveza. Na posletku je preporučeno novom načelništvu, da razmišlja o uvođenju pravilnih utakmica a) vrstaju saveza SS (iz svakog saveza jedna) i b) za slovensko prvenstvo.

Iz tehn. odbora JSS.

Prvi prednjacički tečaj za vodje i voditeljice naraštaja i dece.

Po zaključku zborna župskih načelnika održaće se prvi prednjacički tečaj JSS za vode i voditeljice naraštaja i dece od 16.—28. aprila 1928 u Ljubljani.

Da omogući što veće učestvovanje stavlja T. O. za prijem u tečaj sada jedini uslov, da je tečajnik(ica) disipliniran vežbač(ica), prožet(a) sokolskim duhom, tvrde volje za delo i potpuno zdrav(a).

Troškovi za učesnike biće minimalni. Savez će pribaviti dobro skupno prenošište i tečnu hranu. Ukupni troškovi iznosile jedva Din 550 izuzev troškova za put u Ljubljani i povratne tak. Da se T. O. učine lakšim pripreme, neka svako društvo ujedno sa prijavom doznači svotu Din 550 za svakog učesnika(eu) tečaja.

Jer je ipak broj učesnika omeđen radi prenošišta i ostalih prostorija, treba prijave poslati što pre — najkasnije pak do 8. aprila 1928.

Upozoravamo sve društvene i župsku načelnike i načelnice na zaključak zborna župskih načelnika, da se u nepravo vreme prijavljeni ili uopšte ne prijavljeni neće na nikoji način primiti u tečaj. Isto tako ne, do-

duće na vreme prijavljeni, a prekasno nadošli! Tečaj će se održati samo za određeni minimalni broj učesnika. Zato pošaljite prijavu na vreme po sledećem formularu:

Tečnički odbor JSS u Ljubljani.

Prijavnica za učestvovanje na I. prednjacičkom tečaju JSS za vode i voditeljice naraštaja i dece u Ljubljani od 16.—28. aprila 1928.

Prijavljujemo za taj tečaj brata (sestru) ... član (članica) sokolskog društva u ..., župe ... Roden(a) ... u ..., pokrajina ..., označen(a) — ne označen(a), ima izobrazbu ..., ima zvanje ..., zna jezik ...

Prijavljenu(aj) je član(ica) društva od ..., član(ica) prednjacičkog zborna od ..., vodi ... naraštaj, decu, učestvova(o) je prednjacičkom tečaju (gde i kada) ... Ujedno doznačujemo Din ...

..... 1928.

starosta: blagajnik: načelnik: tajnik:

Teoretska obuka održavaće se za jedno za članove i članice, praktička pa u koliko je potrebno posebno.

Upozoravamo sva bratska društva na veliku važnost toga tečaja. Sašmo ona društva, koja će pravilno i

dobro vaspitati svoj naraštaj, imaći lepu budućnost. Budućnost naša je u omladini našoj. Kakav temelj ćemo ugraditi, takva će biti naša zgrada. Radi toga smatrajte za svoju svetu dužnost, da pošljete u tečaj vodu i voditeljicu svoje sokolske omladine. Ne gledajte na novčane žrtve, visokim kamatakim biće naplaćene.

Budite tačni! Zdravo!

Tehnički odbor JSS.

Sednica zborna žup. načelnika.

Sednica zborna župskih načelnika održaće se u subotu, 17. marta 1928 u 17 sati u Kragujevcu u Sokolskom domu sa sledećim dnevnim redom: 1. Izveštaj načelništva JSS. 2. Biranje načelnika i trijoci njegovih zamenika; načelnice i triju njenih zamenica; ispitne komisije za Savezne prednjacičke ispite; utakmičarske prizivne komisije. 3. Vreme prednjacičkih tečajeva za članove i članice g. 1928. 4. Prenos sedišta Saveza u Beograd. 5. Predlog za održavanje pokrajinskog sleta u Mariboru g. 1929. 6. Slučajnosti.

Tehnički odbor JSS.

16. februara preminuo je na Krku, u 26. godini života, mnogogodišnji tajnik krčkog Sokola, Evarist Linardić.

Njegovom smrću gubi krčki Sokol jednoga od svojih najboljih i najagilijih članova. Zanesen svom dušom za uzvišenu sokolsku ideju, nije žalio truda, da bude na svakom koraku u redovima prvih i najboljih, uvek veleo, zanesen, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je ljuta boljetica, neumoljiva i okrutna sušica stala pritisikati sve većma i većma, otimljucu mu dah i pot, nije naš Evarist sustao, već kao da se to njega i ne tiče, obavljao i nadalje teške društvene poslove, uvek istim marom, užurban i radišan. Pa i onda, kad ga je lj

Iz starešinstva JSS.

Sokolsko bratstvo, na posao!

Braćo i sestre!

Iz junačkih pokrajina Hercegovine, da se i Crne Gore dolaze crni glasovi, da jedan narod može da snade. Pojavila se glad sa svim užasima i strahotama. Ljudi u nedostatu hrabe hranе se korenjem i travama, a nejaka i nevina deca umiru. Možemo li mi Sokoli i Sokolice gledati, da pred našim očima umiru naša braća i sestre, deca hra- brih zatočnika slobode? Ne možemo! Ne smemo!

Braća iz Mostarske župe nas izvezavaju, da je tamo stanje očajno i beznadno, pa nas mole da pomognemo što pre. Zato mi moramo staviti u službu milosrda i sokolskog bratstva sve svoje snage i pomoći braći i sestrama u nevolji, da osete da ima so-

Zdravo!

Ljubljana, 7. februara 1928.

Starešinstvo Jugoslovenskoga Sokolskoga Saveza.

E. Gangl, starosta.

Vozna povlastica za glavnu skupštinu JSS u Kragujevcu.

Generalna direkcija državnih žeznjica je odobrila aktom broj 5655/28 od 4. II. 1928., 50% voznu povlasticu delegatima koji putuju na glavnu skupštinu Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Kragujevac, a koja će se održati 17 i 18 marta o. g.

Povlastica važi od 10.—26. marta o. g. za sve vlakove izuzev S.O.E.

Putnici kupiće pri polasku celu kartu, koja će im važiti i za besplatni povratak ako legitimacijom i potvrdom dokažu, da su na skupštini kao delegati učestvovali.

Vozni red Ljubljana-Kragujevac.

Ljubljana, brzi vlak br. 5 odlazi iz Ljubljane 16. III. 1928 u 20:00 h — odlazi iz Zidanog mosta u 21:07 — iz Zagreba u 23:20 — iz Sunje 17. III. u 1:02 — iz Novske u 1:58 — iz Nove Kapelje-Batr. u 3:01 — iz Broda u 3:41 — iz Vinkovaca u 4:58 — iz Šida u 5:49 — iz Rume u 7:00 — iz Stare Paveze u 7:49 — dolazi u Beograd u 8:35; vlak broj 104 odlazi iz Beograda u 10:35 — dolazi iz Mladenovca u 12:04 — iz Velike Plane u 12:51 — dolazi u Lapovo u 13:16; vlak broj 5234 dolazi iz Lapova u 14:25 — dolazi u Kragujevac u 15:50 h.

Glavni povratak iz Kragujevca 19. III. 1928 u 9:30 h — dolazi u Lapovo u 11:00; vlak broj 103 dolazi iz Lapova u 14:20 — dolazi u Beograd u 17:05; vlak broj 4 dolazi iz Beograda u 18:35 — dolazi u Zagreb u 4:35, a u Ljubljani u 8:08 h 20. III. 1928.

Cene čitave vozne karte III. razreda brzovlaka.

Cene od polazne stанице do Kragujevca u dinarima Banja Luka 391:00; Beograd 93:50; Bjelovar 425:00; Celje 459:50; Kranj 507:52; Ljubljana 487:50; Maribor 507:50; Mostar (via Užice) 253:50 — putničkog 224:50; Niš 107:50; Novi Sad 148:50; Novo mesto 515:50; Osijek 225:50; Sušak-Rijeka 549:50; Sarajevo (via Užice) 194:50; — putničkog 169:50; Skoplje 252:50;

mo pozitivne rezultate. Naša je nuda tim više opravdana kad tu vidimo posred naših vrsnih Sokola-pedagoga, staroste br. Zgareka, pročel. pr. odabrova br. Milić i višegodišnjeg našeg tajnika br. Bendiša, još i zastupnika naše junačke vojske u bratu Radi Kosovcu, te vrednog brata Delića, koji je još uvek i redovan vežbač.

Od br. načelnika, koga će podupisati i brat Visković sa prednjačkim zborom očekujemo, da učini od muških kategorija ono, što je sestra načelnica učinila od ženskih.

Nova uprava ima pred sobom mnogo zadatka, i to važnih zadataka, na kojim će morati punom parom raditi.

Najprvo joj je na redu, da razvije što već aktivnost u građanstvu, da ga što jače zainteresuje za rad Sokola.

Jer u svim slojevima našega naroda ima smisla i ljubavi za Soko i njegove ideale, samo što ta ljubav spava — neaktivna je, a budi se samo od vremena na vreme.

Nije dovoljno da sokolske prizrede budu sa strane građana samo dobro posećene, nego je potrebno da što veći broj njih uzme i aktivnog učešća u takovim prilikama i uopšte u sokolskom radu.

Kod mnogih ta ljubačina negde u kulu, kao iskrice pod pepelom, a pojavljuje se kao plamičak, kad vidi na delu i javnoj manifestaciji oduševljene pobornike za pobedu one ideje, kojom se ponosi naša nacija i celo Slovenstvo.

kolskih srdaca, koja za njih iskreno osećaju.

Braćo i sestre, latite se odmah posla svojski i predano i pomožite, jer ko brzo u nevolji pomognete, dva puta više pomaže. Bratske župe neka odmah preuzmu na svom teritoriju inicijativu i prema lokalnim prilikama organizuju akciju za pomoć gladnjim u Hercegovini, Crnoj Gori, Dalmaciji itd. Sakupljajte priloge, naročito hranu (kukuruz i žito), pa šaljite to u Mostar sokolsku župu Aleksa Šantića, koja će pod upravom svoga staroste brata Čede Milića tu hranu i pomoći najpravednije razdavati medu braću i sestre i decu svoje župe!

Ostavite sav posao i predajte se samo milosrdu i sokolskom bratstvu!

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskoga Sokolskoga Saveza.

Dr. Riko Fux, tajnik.

Split 694:50; Šibenik 673:50; Tuzla 339:00; Užice 125:50 — putničkog 97; Vel. Bečkerek (via Pančevo) 121:50 — (via Novi Sad) 224:50; Zagreb 390:50.

Savezni dan uplatila su za g. 1927. društva (IV. iskaz):

Imotski, Nikšić, Gnjilane, Beli Manastir, Dalj, Valpovo, Vukovar, Čaglić, Osijek, Ljubija, Crikvenica, Zajecar, Vočin, Glina.

Delomično na račun Sok. dana uplatila su za god. 1927 sledeća društva:

Sok. župa Banja Luka: Bos. Novi; Prijedor; Sok. župa Celje: Šoštanj, Trbovlje; Sok. župa Kranj: Tržič, Železniki; Sok. župa Ljubljana: Dol, Logatec, Ježica, Kamnik, Ljubljana I, Ljubljana II; Sok. župa Maribor: Belčinci, Oplotnica, Središče; Sok. župa Mostar: Perast; Sok. župa Novi Sad: Bačko Gradište, Bač, Palanka, Novi Sad, Petrovac, Petrovaradin, Senta, Stari Bečej; Sok. župa Novo mesto: Gradac, Semič; Sok. župa Rijeka-Sušak: Baška; Sok. župa Split: Vranjic; Sok. župa Zagreb: Krško.

Sokolska društva, koja do danas nisu još platila Sok. dan za god. 1927, iako je rok potekao već 15. decembra 1927.

Sok. župa Banja Luka: Bos. Pećevac, Hrv. Kostajnica; Sok. župa Beograd: Ruma, Smredevo; Sok. župa Bjelovar: Daruvac, Grubišno polje, Kupinovac, Križevci, Podravski Kloštar, Sokolovac, Veliki Grdjevac, Veliki Zdenci, Virovitica, Vukovar; Sok. župa Celje: Gornji Grad, Polzela, Rog, Slatina, Rogatec, Vrantsko, Zalec; Sok. župa Kragujevac: Kraljevo, Kruševac; Sok. župa Kranj: Dražgoše, Kranj, Mojsstrana, Stražišće, Škofja Loka; Sok. župa Ljubljana: Dob pri Domžalah, Domžale, Ig-Studenec, Komenda, Moste, Radomlje, Ribnica, Šiška, Št. Vid nad Ljubljano, Uneč-Rakek, Vače, Vič, Žiri; Sok. župa Maribor: Čakovec, Dol, Lendava, Dravograd, Hoče, Jarenina, Križevci pri Ljutomeru, Ljutomer, Maribor, Maribor, Murska Sobota, Ormož, Pragersko, Ptuj, Gor. Radgona, Slovenska Bistrica, Sv. Lorenc na Po-

Nesmemo dozvoliti da se taj tek upaljeni plamičak ljubavi za Sokolstvo opet stiša do iskrice, jer — iskra se lako ugasi! Mi moramo nastojati, da taj plamičak što više podjarujemo i raspljujemo do pravog ognja, koji će ovladati celim telom njegova nosioca, da se onda njegova topila oseti i u našim gustim redovima.

Bude li uprava makar i malo u ovom pravcu radila, postići će bezuvetno i uspeha. A, onda će smeti ozbiljnije misliti i o drugom zamrašnjem pitanju, koje se češće tretira u našem društву. To je pitanje podizanja „Sokolskog doma“ u Kotoru. Jer što više uprava okupi oko sebe odusjevljenih saradnika, lahće će moći to pitanje rešiti i svoj cilj postići.

Potrebno je, da se održi i društveni prednjački tečaj, jer kad imamo dobrove vežbača, zašto nebismo imali i spreme teoretičare, koji su preko potrebi. Uslovima koji se načinju za održavanje takvog tečaja, možemo lako udovoljiti.

Odbor je mogao donekle i iz skupštinske debate zaključiti, da što najviše mora upraviti svoju pažnju i radi čega će se on, siguran sam, i držati.

Oseti li se u građanstvu, da se kod nas ne vodi Soko samo na papiru, nego se smisljeno i intenzivno radi, uveren sam, da će ono još brojnije k nama pristupati i naše društvo izdašno podupirati.

Zato želim našoj novoj upravi uspešan rad u ovoj godini. Soko.

horju, Sv. Marjeta, Vel. Nedelja; Sok. župa Mostar: Danilov Grad, Hercegovina, Kotor, Krivodol, Nevesinje, Podgorica, Tivat-Lastva; Sok. župa Niš: Aleksinac, Boljevac, Caribrod, Knjaževac, Kraljevo selo, Lazovo, Leskovac, Negotin, Malčevac, Kuršumlija, Pirot, Prokuplje, Vlasotince; Sok. župa Novi Sad: Ada, Bačko Petrovo selo, Bač, Brezovac, Čurug, Irič, Kisač, Kulpin, Mol, Pišnica, Somobor, Srpski Brod, Stara Kanjiža, Titel, Zabalj; Sok. župa Novo mesto: Bojanici, Dugaresa, Mirna peć, Novomesto, Straža-Valtava, Št. Janž, Št. Jernej; Sok. župa Osijek: Brod na Savi, Darda, Donji Miholjac, Čepin, Mirkovci, Slav. Požega, Šid; Sok. župa Rijeka-Sušak: Draga, Gospic, Kastav, Korenica, Krašjevica, Krasica, Novi Vinodolski, Ogulin, Otočac, Srpske Moravice, Šibenje, Sv. Juraj, Zamet, Vrbnik; Sok. župa Sarajevo: Bugojno, Čajnice, Foča, Fojniča, Goražda, Kakanj, Novi Sarajevo, Pale, Rogatica, Sjetlina, Vlašenica, Travnik, Zenica, Vareš-Majdan; Sok. župa Skoplje: Berovo, Bogdanci, Carevo selo, Djevđelija, Kicevo, Kočane, Ohrid, Priština, Prizren, Pirova, Strumica, Tetovo, Veles; Sok. župa Split: Igrane, Jelsa, Kaštela, Šućurac, Makarska, Milna, Pučišća, Podgora, Postira, Starigrad, Stobreč, Supetar, Vis; Sok. župa Šibenik: Benkovac, Betina, Nin, Novigrad, Stan-

kovci, Tepljuh-Biočić, Vodice; Sok. župa Tuzla: Bijeljina, Gračanica, Građačać, Zavidović; Sok. župa Vel. Bečkerek: Bašahid, Centa, Kovačića, Boča, Nova Kanjiža, Srpski Aradac, Srpski Itebej, Srpski Krstur, Srpska Crnja, Sanat, Vel. Kikinda, Vel. Bečkerek, Vršac; Sok. župa Zagreb: Biželjsko, Bos. Dubica, Jasenovac, Koštajnica, Lipik, Ludina, Okučani, Pakrac, Petrinja, Rajhenburg, Sevnica, Sisak, Vrginmost, Zagreb I. —

Od 22 župe, koliko ih imamo, nabrojeno tačno 21 u ovom lepotu kolu društava, kojima je kako vidite izvršavanje obaveza i sokolskih dužnosti poslednja brig.

Zatim je dilektantska sekacija društva pod ravnateljem sekretara društva, brata Ratka Mitrovića, odigrala na sveopće zadovoljstvo sokolsku propagandističku igru »Pod Tyrševu zastavu«, koja je puna pouke i sokolske propagande, blagogovorno i oplemenjavajući delovala na mladež i celokupnu publiku, te se publika u tom najsvećenijem raspoloženju i razila svojim kućama.

Kreka. Skupština održana 29. I. o. g. Od župe kao delegat prisutan br. Vojislav Bogićević. Prisutno 95 članova i 10 članica. Društvo je održalo na dan smrti Zrinjskog i Frankopana akademiju; 10. julia javan čas; na okružnom sletu u Lukavcu sudelovalo 85 članova; na proslavu 25. god. »Prosvetite« u Sarajevu društvo izasalo odeljenje sa sačima; u mesecu avgustu održano uspešno letovanje pod Ozrenom sa 50 dece i naraštajima; na župskim utakmicama nastupila vrsta članova i članica, koju su dobiti prvo mesto; na 12. januara otočeni društveni pred. tečaj, koji je trajao do 15. marta; na župskom prednjačkom tečaju sudelovalo 3 člana i 1 naraštajac; održano 12 igranki, čajanki i zabava; izvedeno 5 izleta pored još mnogo manjih priredaba i sudelovanja. Održano 8 kratkih govora pred vrstom, koje je poslala župa; knjižnica broj 1000 kujiga Broj vežbačeg članstva 172; tokom godine održan 791 večeri. Primitci društva bili su: 71.662:65 Din, a izdatci 57.389:93 Din. Gotovina u blagajni 14.272:72 Din. Vrednost društvene imovine 116.541:42 Din.

U novi su odbor izabrana braća: starešina Vojislav Vukanović, zam. star. Stjepo Baričak, načelnik inž. Vojislav Kovačević, načelnica Rezika Hoga, zam. nač. Džemal Arnautović, pred. p. o. inž. Zvonimir Đokanović; odbornici: Vukašin Marković, Stjepan Jelačić, Drago Vikić, Vladislav Hudovski, Franjo Petrić, inž. Niko Vragolov, Ljubomir Stanković, dr. Damjan Đokić, Mustafa Kurbašić, Jozo Vikić i Milan Stanković; nadzorni odbor: Franjo Blažek, Milan Serafijanović i Risto Dukić. Član župskog odbora Ludvig Hoga.

Odobreno za letovanje 1928. god. 4000 Din, za put u Skoplje siromašnim članovima Din 6000; za odecu i obuću siromašnim članovima 2000 Din. Primenjeno primljen predlog o osnivanju posmrtnog fonda. Primenjeno predlog o osnivanju Narodnog univerziteta. Izabran odbor za gradnju doma. Sa skupštine pozdravljen br. Stjepa Stajić, br. Savez i br. Miloš Kvapil, načelnik župe, koji se je taj dan venčao.

Zvornik. Skupština održana 15. januara 1928. Tokom godine priredilo društvo 2 zabave i jedno koncertno veče, a svakih 14 dana održavana sela radi prikupljanja priloga za gradnju doma. Priredile Durdevdanski uranak i Vidovdanska proslava. Održan poimen herojima Mišku Jovanoviću i drugovima, Proslavljen 1. decembra i kraljev rodendan. Vrsta tuzlanskog Sokola pobedila je na ovogodišnjem župskom natjecanju, te je na taj način tuzlanski Sokol postao jednogodišnjim čuvarom župskog zastave. Na saveznom tečaju održan je župni knjigista, a pošto je izdano u 1500 primeraka ne malo uz cenu koštanja, a pošto je naručeno još oko 40 komada, zaključeno je, da se uz istu cenu izda prošireno II. izdanje. b) Prevedene 2 sokolske pozorišne igre od B. Lipana: Pod zastavu Tyršova i Sokoliči, od kojih je poslano u propagandističke svrhe besplatno po 2 primerka: svima sokolskim društvima župe Kraljevića Marka Skoplje, svima društvima Moravske župe Kragujevac, svima društvima župe Sušak-Rijeka. Komadi su davani kod velikog broja društava, a župa je naročito iz Južne Srbije dobila veliki broj dirljivih zahvalnica. c) Preveden »Priručnik za župsku prednjačku ispitne«, kojeg je u 4 izdanju izdala br. Sokolska župa Havličkova, preudrešen za prilike jugoslovenskog Sokolstva i poslan br. Savezu na cenzuru. Nastojao je da svakako izade do župske skupštine (4. III. o. g.).

Etio, to je u grubim konturama rad P.O. naše župe u 1927. On je skroman, a kašak bi mogao biti, da je »spala knjiga mesto na jedno slovo — bar na 10 slova«, ako se uzme da u Tuzli ima oko 80 učitelja i profesora. **Vojislav Bogićević** predsednik P.O. župe.

je točno i lepo br. Čobal, izaslanik JSS. U svom podužem izlaganju pozdravio je rad župe, doneo pozdrav Šumad. Sokolima iz Ljubljane, govorio o sokolskom pokretu, o uspešnim Sokolstvu, o gospodarskim prilikama u savezu, o tehničkome radu, o Amsterdalu, o gladi koju trpe naša braća u Hercegovini i drugim krajevima... Brat Čobal je točno pozdravljen, a preko njega celo starešinstvo JSS i svi Jugoslovenski Sokoli.

Najzad, posle još nekih sitnijih stvari, pošto je upućeno nekoliko pozdravnih telegrama i poštu su pročitani primljeni telegrami, starešina je zaključio skupštinu, zahvaljući svima prisutnim na učešću, slozi i ozbiljnosti u radu. Preko društvenih delegata pozdravio je sve članove društava. Na glasio je da će starešinstvo, koje je sada izabrano, lako izvršiti svoju dužnost, ako i sva društva u članovi vrše svoju dužnost; naprotiv, i pored najbolje volje i najvećeg truda župe neće moći dovoljno i pravilno da radi, ako društva ne rade kako treba. U pravilnom radu društava uspeh je župe i celog Sokolstva. Stoga predano i iskreno na posao da bi ova naša jubilarna godina pokazala pravu vrednost Sokolstva i napredak prema dosadanjem radu!

M. A. P.

Iz sokolske župe — Maribor.

Križevci pri Ljutomeru.

Ze zadnjem sem narisal v kratkih potezah nov pohod sokolske misli v Pomurju. In danes beležim prvi vidni znak, t. j. uspeh minimalnega začetnega dela našega Sokola. V nedeljo, 29. januarja, je imelo društvo v lokalni br. Kosi-Valanda svoj redni letni občni zbor ob rekordni udeležbi okrog 40 broječega članstva. Zbor je otvoril место obolelega br. staroste dr. Lebarja posvečenosti podstarosta brat J. Senčar, ki je s svojo živahnostjo dobro vedil zbor. Po uvdovih besedah je očrtal v malih obrisih delo Sokolstva med kmetskim ljudstvom in končno pozval prisotne k intenzivnejšemu skupnemu nacionalnemu delu za dobrodošino v Sokolu. Sledilo je nato pregleđeno sestavljenje tajniško poročilo neumornega v tihega sok. delavca br. Al. Jenka, iz katerega posnemamo dobro društveno delovanje v upravnemu pravcu. Lepo uspela maškarada in Miklavževanje v zvezi s telovadnimi točkami so pokazale lep uspeh in prisotne društvo poleg moralnega i gmotnega uspeha, kar je hvalljeno delo br. odbora in sodeljujočih. Kot začasni načelnik sem podal kratko poročilo telovadnice, ki je iz popolnega mrtvila oživelja in pokazala porast članstva vseh oddelkov. Številke naj povedo moč: 18 moških in 10 ženskih dece ter 24 članov in 10 članic. Telovadci se dva krat tedensko v vseh oddelkih in se je vadilo doslej začetne vežbe red. vaj ter orodja poleg ostalih panog. Pričelo se je z vadbo vaj za Skoplje, kar je znak resnega dela. Omenil sem Miklavževanje s prvim uspelimi nastopom začetnikov — članov in dece, ki je dalo pobudo k otvoritvi žen oddelkov, katere je takoj z veseljem prevzela navdušena in agilna sestra načelnica Danica Grudnova. Podal sem še nato kratek referat o prosvetnem delu, iz katerega omenjam številne teme o Sokolstvu, disciplini, vojaštvu, politiki in nje odnosu do Sokolu in vere v zvezi z zunanjimi svetov. zgodov. dogodki in proslavami obletnic pred vrstami vseh oddelkov, ki sva jih imela s sestro načelnico. Društvo je prvič praznovalo sok. praznik in zaobljubo članstva in z dodatnim predavanjem o zgodovini Sokolstva. Kot vedno doslej je pokazal svojo vestno nalogo br. Vaupotič kot blagajnik, ki nam je z malimi številkami predložil pozitiven gmotni uspeh društvene blagajne. Namesto pridne odiše s. Vere Vrablove je poročala za knjižnico s. Grudnova ter dala razveseljivo vest o obilnem porastu čitaljestva iz kmet. krogov. Žal poslaga društvo premalo pažnje na to svojo panogo ljudske prosvete. O društvenom gospodarstvu je dobro vodil račune naš vrlji br. podstarosta Senčar. Po proučilu revizorjev br. Skuhale i Kosija in določitvi redne članarine so se vrši-

le volitve v upravni odbor. Starosta je ostal naš marljivi in vneti br. dr. F. Lebar, podstarosta br. upr. Fr. Šafarič, prosvetar in načelnik br. Tratar, načelnica in knjižnica s. Grudnova, tajnik br. Jenko, blagajnik br. Vaupotič in gospodar br. Gabrovec poleg odbornikov in odbornic, izmed katerih so tudi telovadci zasedli nova upr. mesta. H koncu zborna se je oglasil k besedi tudi prvič na zboru pričujoči starosta mar. sok. župe br. J. Novak, ki je v imenu starešinstva pozdravil navdušeni zbor in mu čestital na tako lepih uspehih, kar leži veliko na novodošlih učiteljih, ki so se tako vnero zavzeli za to malo društvo. V lepih besedah je nato orisal vso veliko delo Sokolstva pri Jugoslovenih in zlasti novostopivemu članstvu dal mnogo pomembnih sok. misli. Zahvalil se je še ustanovniku društva br. Senčaru za njegovo uspešno delo in mu željal veliko uspehov v novo ustanovljenem sok. društvu v Veržeju, kjer prevzame vodstvo. Po slučajnostih se je zaključilo dnevno častno zborovanje v duhu bratstva, sloge in ljubavi do doma in Sokola. Zdravo! Marjan Tratar.

Sokolsko društvo v Slovenjgradcu je zadebla težka izguba. Dne 17. januarja je preminil br. dr. Ferdo Pircat, odvetnik v Slovenjgradcu. Pokojnik je bil navdušen in požrtvovan Sokol; bil je član že od 1. 1898. V Gradeu, najbolj nemškem mestu bivše Avstrije, je bil nekaj let tudi starosta tamk. Sokola. Naronen in napreden iz vse svoje dobre jugoslovenske duše, se ni nikdar ustrashil, če je bilo treba pokazati svoje prepričanje, ki ga ni zatajil nikdar, tudi ne med vojno kot avstrijski častnik.

Slovenjgrško Sokolsko društvo je izgubilo z njim enega svojih največjih dobrotnikov. Pri vsaki priliki je mislil nanje in ga podpiral gmotno z njemu lastno izredno darežljivostjo. Svoje sokolsko srce je pokazal tudi v opozorki, ko je volil društvo 10.000 Din.

O priljubljenosti rajnega brata je pričal veličasten pogreb, katerega se je udeležila velika množica prijateljev in znanjev, ki so prihiteli ob bližu in daleč. Sokol mu je postavil ob mrtvškem obru častno stražo ter ga tudi spremil na njegovem zadnjem potu.

Brat Ferdo, zapustil si nas v časih, ko so nam možje, kot si bil Ti, tako jako potreben. Šel si od nas mnogo, mnogo prezgodaj, a spomin Tvoj bo živel v našem društву in naših srčih.

V spomin pokojnega brata in prijatelja dr. F. Pircata so darovali za Sokolski dom v Slovenjgradcu: po Din 250: dr. R. Kunc in I. Rojniki; po Din 200: N. Hercog; po Din 100: R. Hribar & Co., J. Klun, ing. E. Puppis, ing. F. Zupančič, A. Perših, Vrečko J.; po Din 50: V. Šenica, F. Šentjurc, F. Debevec, K. Sovre, M. Grmovšek, Neimenovan in Neimenovana; skupno Din 1650.

*.

Iz sokolske župe — Celje.

Sokolsko društvo v Celju. Tako po občnem zboru smo na prvi odborovi seji odobrili od posameznih funkcionarjev predložene delovne programe za bodoči leto ter se je že prizelo v društvo s polno paro s tehničnim delom in sokolsko prosveto.

Telovadnica je pri vseh oddelkih izredno dobro obiskana in je tukaj delo v štadiju podrobnih priprav za letošnje telovadne nastope, ki smo jih na seji že točno določili poleg drugih večjih prosvetnih in zabavnih prireditev.

V tekočem letu se bo sigurno tudi dobro držala vrsta starejših bratov, ker zaznamuje ta oddelek od ene televadne ure do druge stalen napredok. Prvič po preobratu se je osnovala tudi vrsta starejših sester, ki imajo na njih željo svojo uro popoldne, ker so te sestre povečini gospodinje in se v pošoldanskem času še najlaže odtegnejo domaćemu delu.

Sokolski dom v Gaberju se izroči še tekom leta zopet svojemu namenu in se tako prične kmalu tam telovadba vseh oddelkov ter se bode polegalo tudi veliko važnost na prosvetno delo. — Nacionalne razmere so se posebno od lanskega leta silno poslab-

šale, nemškutarski greben raste in žito pojde našim nasprotnikom v klasu, če se mi s svojo organizacijo ne postavimo v bran.

Prosvetno delo se vrši programatično. — Pred v telovadnicami zbranimi telovadeči in telovadkami so se izvršili dosedaj nastopni, splošni nagovor, da je na skromen način proslova Zupančičeve 50-letnice in nagovor o življaju, delovanju in pomenu sv. Save. — Vršili so se tudi krajiški nagovori pri drugih oddelkih. — Posrečilo se nam je prirediti prvo zdravstveno predavanje s spremjevanjem skiptičnih slik, in sicer »O spolnih bolezni«, ob kateri priliki je pokazalo članstvo s svojim discipliniranim, mnogobrojnim obiskom, da umeva važnost takih predavanj.

V kratkem se vrši prvi redni mestni družabni sestanek celokupnega članstva in prijateljev naše organizacije, kateri sestanki bodo sigurno mnogo pripomogli k ustvovanju solidnosti in bratstva.

V teku je agitacija za naš sokolski tisk, predvsem se mora pridobiti v našem mestu večje število oglasov in naročnikov našega »Sokolskega glasnika«, glede katerega moramo vsi Sokoli poskrbeti, da kmalu postane Dr. Mejak.

*.

Iz sokolske župe — Novo mesto.

Glavna godišnja skupština Sokolskog društva u Karlovcu.

U nedelju 22. januara u 10 sati predno održana je glavna skupština Sokolskog društva uz učestvovanje velikog broja članstva. Nakon pozdrava celoga članstva po starešini društva dr. Variole, koji je ujedno u kratkim certama opisan red društva u prešlo godini, prešlo se na čitanje Savezne poslanice in čitanje izveštaja svih društvenih funkcionara. Rad društva u prešloj godini pokazao je veoma lep napredak, te su vtiči izveštaji primljeni jednoglasno, a starom je odboru poseleni apsolutori. Zatim se prešlo na biranje novoga odbora te su izabrana sledeča braća: starešinom dr. Josip Varjola, podstarešinom prof. Josip Močan, predsednikom kulturno-prosvetnog odelenja prof. Josip Nikšić, načelnikom Branko Blašković, načelnicom Mařenka Kubiček. Odbornikima: Bauer Branko, Dozet Božidar, Divjak Dragutin, ing. Jovo Dragič, Grdešić Rudolf, Han Tomo, Kopriča Josip, prof. Mihaelović Milan, Neuholf Rudolf, Stampar Marija i Žanić Dobrašin. Začenicima: Gjukić Gašo, Hranilović Janko, Rožan Ruža in Vuksan Mišo. Celo starešinstvo kao i odbor izabrani su jednoglasno. U ime novoga odbora zahvalio se starešina dr. Variola na poverenju, i pozvao članstvo na daljnji intenzivni rad, a osobito je podvukao važnije zadatke, ki so ekakoj u ovoj godini. Nadalje je u kratko prikazao zasluzan i požrtvovan rad u društву dosadašnjeg načeln. br. Karelja Kubičeka, ki odlazi v Skoplje, te predložio, da ga se imenuje doživotnim dobrovotorom društva, što je skupština jednodušno primila. Time je skupština zaključena u potpunom redu.

Občni zbor Sokolskega društva v Toplicah se je vršil v nedeljo, dne 8. januarja ob 14. uri. Starosta br. Gregor je otvoril občni zbor, pozdravil navzočne brate in sestre, zlasti po župnega delegata br. E. Purebra ter prečita poslanico JSS. Soglasno se sklene, da poslije skupština br. starosta JSS Gancu pismen pozdrav. V svojem poročilu se spominja br. starosta vseh važnejših društvenih prireditev, društvenih solnčnih in tudi senčnih strani. Spominja se tudi vrlega pok. člana br. Mihaela Medveda, ki je meseca avgusta zapustil sokolske vrste. V spomin pok. brata se vsi navzočni dvignejo raz sedež.

Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da ima društvo mnogo dobre in krepke sile, pa tudi dokaj mlačnosti in od strani članstva prevečkrat premalo zanimanja za lep razvoj sokolskega društva. Vendar naj ne ovira dobrih delavečev in naj jim ne jemlje poguma niti vztrajnosti. Društvo se je udeležilo naraščajne tekme v Karlovcu, pokrajinskega

zleta v Ljubljani, župne tekme v Novem mestu, priredilo telovadno akademijo ter slovensko razvilo društveni piapor, čigar razvite je bilo združeno z javnim telovadnim nastopom. Tudi v prosvetnem delu ni društvo zastalo. Prijedale so se gledališke predstave ter se vršila redna predavanja in prosvetna šola. Obisk prireditve pa bi moral biti v splošnem mnogo boljši.

Pri volitvi novega odbora je bil soglasno izvoljen odbor, ki se je konstituiralo sledče: starosta br. Dragotin Gregore, podstarosta Ignacij Sitar, načelnik Martin Šlibar, načelnica Ter. Šlibarjeva, pros. D. Gregorčič, tajnik Ivan Osana, blagajnik Ignacij Sitar, gospodar Karl Henigman, odborniki pa Franc Gutman, Ivan Šobar, Mate Matkovič in Ivan Uhlan, namestnika Franc Šobar in Ignacij Tršina, praporčaka Franc Gutman, pregledovalca računov Ivan Žen in Ivan Zupančič.

Zupni delegat v imenu župe pozdravlja občni zbor, nakar zaključi br. starosta občni zbor s pozivom na vtrajno in nesobično delo v prospch društva.

*.

Iz sokolske župe — Banja Luka.

Sokolsko društvo u Bihaću održalo je svoju glavnu skupštinu na 29. I. o. g. Skupštini je prisustvovalo više od polovine ukupnog članstva. Naš agilni odbor gotovo u celoti je ponovno biran da nastavi i ovu godinu svojim plodnim radom unapredujući društvo.

Na skupštini je pokrenuto pitanje o nabavi fanfare, što je pobudilo velik aplauz i odobravanje sa strane prisutnih skupština, te je za nepuno pola sata skupljeno 12.000 Din medu prisutnima začelo začelo za nabavu sokolske glazbe — Več drugi dan iza održanja skupštine sastuo se odbor i naručio poštne inštancne za sastav glazbe. Par meseci več sakupljamo priloge za Sokolski dom, kog ćemo u najskorije vreme početi graditi.

U poslednje vreme naše društvo svojim radom prestiglo je sva ostala društva u Bihaću.

M. B.

Glavna skupština Sokolskog društva Drvar. Na 29. januara o. g. održana je 4. redovna godišnja skupština našega društva Odziv na ovoj skupštini bio je vrlo dobar jer je od celog članstva prisustvovalo oko 90%. Starčina br. Budislavjević otvarači skupština te pozdravljajući u prvom redu predstavnika vlasti brata Bogunovića i izaslanika naše župe br. Cisarja srdačno pozdravljaju sve prisutne sestre i braće zahvaljujući im na ovaku lepotu odziva i moli da i u budućem i na svakom koraku ovako vrše svoju sokolsku dužnost. Izmedu ostalog rada u društvu saopštava, da je u prešloj godini posvećena naročita brigada radu na pripremanju podizanja Sokolskog doma u Drvaru, bez kojeg — svih vidimo — naš rad nemože dati željene rezultate, te na veliku radoštinu prisutnog članstva izjavljuje nadu, da ćemo iduću skupštinu održati u svom novom Sokolskom domu.

Pose pročitane Savezne poslanice, koja je največom pažnjom saslušana, podneli su ostali funkcioneri svoje izveštaje, nakon čega se daje razrešnica sa priznanjem rada starom odboru i pristupa izboru novoga odbora kome skupština jednodušno i sa velikim ovajnjama bira na čelo za starešinu ponovno br. Dušana Budislavjevića.

Na završetku skupštine Sokolski mešoviti pevački hor otpevao je Sokolsku himnu sa još nekoliko lepih pesama te se može ovoj novoj sekcijski čestitati da je za kratko vreme postigla vrlo dobar uspeh.

*.

Iz sokolske župe — Zagreb.

Prosvetni rad Sokolskog društva II. u Zagrebu u godini 1927. Drugo zagrebško sokolsko društvo imade večinu svojih članova iz studentskih redova. Bez naraštaja in dece, koji su svadi, 60% celokupnog članstva sačinjavaju studenti. Zato je prosvetni rad u društvu specijalizovan na čisto sokolska pitanja. Ostale kulturne akcije ima članstvo prilike da upozna po školama. U prešloj godini razvijen je sa strane prosvetnog odseka, a napose

u prednjačkom zboru živa akcija, da se ideološki odgoji članstvo, i da se moraini i nacionalni odgoji članstva i naraštaja, podigne na visinu uzornog tehničkog radia u društvo. U mesecu maju održano je naraštajsko poselobr. Petar Lasta održao je predavanje: Uloga sokolskog naraštaja u oslobođenju Naciji. Posle sletja u Ljubljani održana je serija predavanja za vežbače i vežbačice Načelnik br. Milan Janković: Osnovne karakteristike Tyrševog sustava telovežbe. Br. Hrvoje Macanović: Smernice i cilj Tyrševog Sokolstva (sa diskusijom). Br. Milan Janković: Sustav Tyrš. Br. Josip Krašmeršek: Počeci ritmičke gimnastike. Br. M. Janković: Vrednost i uloga prostih i redovnih vežba u sokolskom odgoju. Br. H. Macanović: Teorija plivanja (sa demonstracijom). U mesecu septembru održao je br. H. Macanović referat: Prvenstvo Evrope u plivanju občni zbor u Bologni. Isti predavač govor

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati upravništvo Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Sveka reč pri svakom objavljuvanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Posetnikom Ljubljane

priporočamo, da si kupijo v spomin kolekcijo 6 umetničkih razglednic v barvotisku "Star Ljubljana", po originalih prof Saša Šantla. Cena kolekcije 6 Din. Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Posetiocima Slovence

preporočamo, da si kupe za uspomeno kolekcijo 6 umetničkih razglednic v savršenom tisku bojača po originalima akadem. slikarja Maksima Gasparia: "Seljaška svatba, Proleće, Slovence, Slovenska, Mlada Breda, Lepa Vida". Cena kolekcije Din 7. Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Frančiškanska 6.

Za francoski jezik.

Vsem, ki se zanimajo za francosčino, priporočamo iz svoje zaloge Brežnik, Francosko-slovensko-nemška konverzacija. V platno vez. Din 35—. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Sokolom sadjarjem

priporočamo iz lastne založbe bogato ilustrirano knjigo: Belle. Sadjarstvo. Vez. Din 64—. Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANCIŠKANSKA ULICA
TELEFON ŠT. 232, RAČUN POSTNE HRANILNICE ŠT. 10.1761

JE NAJMODERNEJŠA UREJENA IN IZRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tisk šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladih, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA SOLSKEH ZVEZKOV. ZALOZBA IN UPRAVA "SOKOLIČA" IN "NAŠE RADOŠT".

UČITELJSKA KNJIGARNA

V LJUBLJANI, FRANCIŠKANSKA ULICA

prodaja znanstvene, strokovne, lecio lojne, pripovedne in mladinske knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrne šole ter imia v začetkih vseh vaskršnjih papir, pisalni, risalni in soški primor in učila kakor tudi umetne in pokrajinške razglednice v največji izbi.

Restavracija
NOVI SVET
LJUBLJANA
Gospodinjska c. 14**ALOJZ FUCHS - JUVELIR**

LJUBLJANA, ŠELENBUROGOV UL. 6
priporoča bogato zalogozlatnine, ur in srebrnine. Povrnila v lastni delavnici točno in solidno.

Ivan Bitenc

izdelovalec čolnov

LJUBLJANA
Strelška ulica št. 24

Pisarna

Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Ljubljani
priporučuje svoje bogato skladiste

struknih knjiga,
diploma, nota,
tiskanica i t. d.

Cenik u Sokolskom kalendaru 1928.

RESTAVRACIJA
„HOTEL LLOYD“
LJUBLJANA

Priporočam društvo svoje prostorne lokale za sestanke, Čenj. gostom nudim izborna vina in prvovalno hrano. Zagotavljam dobro postrebo in solidne cene.

Franc Bučar, restavrat.

M. TIČAR

LJUBLJANA
veletrgovina s papirjem in

pisarniškimi potrebščinami
na malo na veliko

priporoča cenj. društvo svojo bogato zalogo najrazličnejših karnevalskih predmetov kakor: konfeti, serpentine, guirlande, kotiljone, krep-papir etc., po najnižjih konkurenčnih cenah! Zahajevanje ponudbe!

se priporoča
vsem Sokolom Domača kuhinja, točna postrežba

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ

ZAGREB, Kukovičeva ul. 13

Главни добављач Југословенског Соколског Савеза
Бројни наслов: Трикотажа Загреб

Изražujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup članova, članica, načinjaja in dece tisto prouči J. C. C. Надале преузимам izradbu snakovske trikotake za vlastite in tudi ratične. — Надале prenoračam se brati za izradbu najmodernijih činiljnih delova, koja je na najnovejšem kroju izražujem v vlastitoj radionici.

Antun Krisper

Љубљана

Местni trg 26 — Стритарјева ulica 3

Све vrste ципела по konkurenčnim ценama, eno za putne potrepštine in veliki izbor lino-leja, eno za krojačice in krojače.

SEMENA

najboljše kakovosti
za polja, travnike
in vrte priporoča

M. BERDAJS

MARIBOR
Cenik na razpolago!

Priporoča se
CENTRAL

KAVARNA MARIBOR

Lastnik
Lojze Strehar

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzjavna adresa: Željezara Vareš

Telefon interurban broj: 2 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo za čelik.

Metalni odljevi: od bronza, mjeđi, bakra, aluminija - sivo-rovo i apretirano. Specijalni fosforni bronzi za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljevi, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovački ljevi: specijalni ljevi otporan protiv vatre i kiselina. Strojni ljevi kao remenice, ležaji, spojke, sloganovi (Radsätze) u sivom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

Salonska peć za ugljen.

**sokolom, sokolicam in
sokoškim knjižnicam**

priporočamo v nakup:

Jedlini: Kratka srpska ili hrvatska slovica. I. del. Broš. Din 5 —

Jedlini: Kratka srpska ili hrvatska slovica. II. del. Broš. Din 6 —

Jedlini: Kratki pregled hrvatske i srpske književnosti. Broš. Din 10 —

Mencej: Kratka srpska gramatika in čitanica. Broš. Din 5 —

Petrović: Srpski pravopis. Broš. Din 6 —

Prohaska: Pregled savremene hrvatsko-srpske književnosti. Broš. Din 44 —

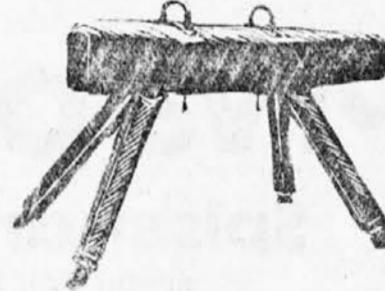
Vlahov: Historija češkoslovaške književnosti. Broš. Din 22 —

**NAROČILA SPREJEMA IN IZVRŠUJE
UCITELJSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI**

Priporoča se tvornica telovadnega in sportnega orodja

J. ORAŽEM, RIBNICA

DOLENJSKO * OSNOVANA LETA 1881.

Oprema telovadnic za društva in šole — letna telovadnišča. Elegantno, solidno orodje. Nizke cene. CENIK IN PRORAČUN FRANKO.

DROGERIJA »ADRIJA«

MR. PH. S. BORČIC

LJUBLJANA, ŠE ENBURGOVA ULICA ST. 1.

Priporoča sokolskim društvom magnesijo in kolo-nijo v kosi, pravo jelovo esenco za razkuženje zraka in tozadne brizgalne po zmernih cenah. Dalje bandaže, desinfekčna sredstva in vse druge potreb-ščine za domače lekarnice.

Priporoča se
R. PLAVC
trgovina z mešanim blagom
Cešje, Vrazov trg 1

HOTEL BALKAN V CELJU
se priporoča. Domača kuhinja, senčnat vrt in lastna prekajevalnica, Gospodska ulica št. 7., podružnica: Prešernova ulica št. 8.

ALOJZIJ DROFENIK
modna in manufakturna trgovina
Celje, Glavni trg 9
se toplo priporoča.

,JADRANSKA STRAŽA“
Udrženje za propagandu i zaštitu naših nacionalnih interesa na našem moru i primorju.
Glavni (izvršni) Odbor u Splitu. Oblasti, Mjesni Odbori i Povjereništva u svim sjedištima oblasti i ostalim mjestima naše Kraljevine, te u inostranstvu.

Članom može postati svaki punoljetni gradijan Kraljevine SHS. Patriotska je dužnost svakog rođoljuba, da radi za sigurnost pomorske Jugoslavije, da osnova ogranke i širi mora i pomorstva itd.

ČUVAJMO NAŠE MORE!

Ivan Strelec
sedlar in tapetar
Celje, Samostanska ul. 2

se priporoča v izdelovanju vseh vrst tapetniških mobilij, blazin v vseh in stroko spadajočih del. — Zaloga Glavni trg št. 12. Izdelovanje in popravilo telovadnih blazin in drugih telovadnih priprav iz usnja.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovitih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Smirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. — Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).

Kod narudžaba pozivajte se na oglase u Sokolskom Glasniku!

MODERNA VELETROGOVINA
TRGOVSKI DOM

je najveća trgovina u Sloveniji.

Nudi najnovije modne predmete kakor tudi najlepše plašče, obleke i. d. dunajskega kroja. — Lastni atelje za izdelavo modelov. — Priporoča se.

I. Pregrad, Maribor
Aleksandrova cesta št. 25

Vsem sokolskim društvom priporočamo neogibno potrebno knjigo

Prva pomoč

Spisal dr. M. Rus

mestni fizik ljubljanski

Cena broširani knjigi s 40 slikami Din 32

Naročila sprejema

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU
V LASTNI PALAČI „NARODNI DOM“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8,000.000 DIN
STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65,000.000 DIN

Sprejema hranične vloge na hranične knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi zanje najbolje obrestovanje in najveće varnost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN SOŠTANJU

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite poslužiti

VELETROGOVINE

A. E. SKABERNÈ LJUBLJANA

Najstarejša vrtnarija in cvetličarna

KORSIKA ★ LJUBLJANA
Bleiweisova c. — Aleksandrova c.

ima v zalogi vedno sveže rezano evelje in evelje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in aranžmane po najnižji ceni in najfinješi obliki.
Bratska sokolska društva imajo 10 % popusta.

Telefon št. 2.341.

Telefon št. 2.341

PRISTNI TIROLSKI LODEN
ZA TURISTE, SMUČARJE,
LOVCE itd. NUDI TVRDKA:
FRANJO MAJER
MARIBOR, GLAVNI TRG 8

Interurbani telefoni: broj 2-36 i 2-37

Brzozavi: JADROPOV

Stara renomirana tvrdka

M. URBAS

LJUBLJANA, Stomškova ul. 13 (poleg mestne elektrarne)
Izdelenje pristnih kranjskih klobas
Razpoljila od 5 kg naprej v vsaki množini po najnižji ceni

MILKO KRAPEŽ - URAR
LJUBLJANA, JURČIČEV TRG 3
se priporoča
vsem bratom in sestrám.

TVORNICA

„DISKOBOLOS“

STANE VIDMAR nasl. AVGUST KOZMAN
LJUBLJANA, Sv. PETRA C. 75

Vh. d Vidovdanska
cesta št. 22—24

Telefon št. 2890

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

telovadnega, sportnega in gasilnega orodja in potrebščin. Zimsko-sportne potrebščine. Lestve vseh vrst.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin: Tavčarjeva ulica št. 1

Ako hočete imeti dobro kavo, uporabljajte

KOLINSKO
našo domačo kavno primes!

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv, družba z o.z.

Centrala v Ljubljani ≈ Lastnik Franjo Medić
Tvornice: Ljubljana-Medvode

Podružnice in skladišča: Maribor — Novi Sad

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično oplenane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. ≈ TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.